

Riskerar skolan att "anpassa bort" viktiga träningstillfällen?

Fråga:

Jag heter Oscar Westman och läser till lärare samtidigt som jag vikarierar på högstadiet. Jag läste på er hemsida om att ni anser att elever som gör prov i läsförståelse ska få använda hjälpmedel. Jag läste till exempel att elever kan få lyssna på texten i läsförståelse i Svenska i årskurs 9. Borde man inte då kalla provet för "förståelse" snarare än "läsförståelse?"

Jag upplever dessutom att flera lärare verkar ha slutat med att träna elever som har dyslexi när det gäller läsning och istället helt gått över till att de endast behöver lyssna på texter. Detta gör mig orolig över att man "anpassar bort" viktiga träningstillfällen. Vad tänker ni om detta?

Helenes svar:

Tack för ditt mail och dina funderingar kring läsförståelse.

Jag talar gärna med dig i telefon om detta också -då det är ett intressant och viktigt ämne som gynnas av dialog.

Jag blir alltid glad över lärare som hör av sig, och dialogen med er är så viktig!

Jag talar ofta med lärare, skolpersonal kring de här frågorna.

Och många är rådvilla, vet inte hur de ska tolka det som kommer från oss, Skolverket, SPSM och sedan från vårdnadshavare.

Det är i sig olyckligt och skapar så mycket frustration hos samtliga parter.

Men så här:

Alla barn har rätt att få lära sig läsa och skriva på "vanligt sätt".

Dyslexiförbundet belyser detta ständigt och vi tycker att adekvata insatser ska sättas in tidigt när det behövs.

Vi drev under långt tid kampanjen kring läs-skriv-räknegarantin och det tillägg i skollagen som kom till för några år sedan.

All forskning tyder på att tidiga insatser är av avgörande betydelse för den här målgruppen.

Så bara för att fastställa det: Vi tycker att alla barn ska få lära sig läsa och skriva!

Ett barn som fått alla insatser, riktad träning efter kartläggning på lågstadiet, och så vidare, men som ändå inte knäcker läskoden eller får läsflyt, bör få fortsatt intensivträning – över tid!

Men när eleven når högre upp i åldrarna, där textmassor blir större, kunskapshämtning ska ske i högre takt och så vidare, är det viktigt att eleven inte halkar efter.

Då tycker vi att det är viktigt att eleven får rätt assisterande teknik. Både för att ta in kunskap och för att kunna visa vilka kunskaper hen har.

Det gäller både i vanliga skolsituationer och vid provsituation.

Det ena utesluter inte det andra. Det är otroligt viktigt att eleven fortsatt får rätt(!) träning i att läsa och skriva.

Det här är en jätteutmaning, eftersom många mellan- och högstadieskolor inte har de resurserna.

Då blir det lätt att man fokuserar på anpassning helt istället.

De elever med dyslexi som klarar av att få ett läsflyt med tiden är inte "botade" från sin dyslexi och får kämpa mycket mer än sina kamrater.

De blir tröttare än andra och riskerar att halka efter eller inte kunna prestera på sin topp.

Dyslexiförbundet

För att inte halka efter i högstadiet och gymnasiet är det därför viktigt att även dessa har möjlighet att ta in kunskap med hjälp av assisterande teknik.

Ofta läser dessa elever både med öron och ögon för bästa resultat.

Väl på högskolan/universitetet är det här sällan ett problem. Det finns ofta assisterande teknik, anteckningsstöd och annat för studenten.

Det stora problemet är att många elever aldrig kommer dit, för att de inte haft rätt förutsättningar tidigare i skolgången.

När vi talar läsförståelse så gör vi ingen skillnad på hur en person tar till sig en text.

Det handlar om att förstå och ta till sig texten, att kunna analysera den och ta in kunskap.